

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 23. Iun. Ociec S. z afekcyi pedogryczney do zupełnego przyśledszy zdrowia, w przeszły poniedziałek odprawił Konfystorz, w którym nad rożnemi y wielkicy importancyi interesami deliberowano; między innemi y o interessie Krolá IMéi Sardyńskiego na pomienioney konsultacyi traktowano, iakoż po skończonym Konfystorzu umysłnego, do IMéi X. Nuncyusza w Paryżu będącego, wysłano, z tą instrukcyą, aby Krolá IMéi Francyzkiego do podięcia się medycyji między Stolicą Apostolską y przerzeczonym Dworem Sardyńskim nakłonił, przez co by wszelkie dyfferencye skutecznicy uspokojone być mogły. IMé P. Zacharyasz Canale Posel Rzplitey Weneckiy temi dniami tu stanawszy, zaraz Oycu S. o przybyciu swoim donieść kazał. IMé P. Generał *Schulenburg* Feldmárzátek Wenecki przed wyjazdem swoim do *Corfu*, po kilka razy partykularną u Oycá S. miał audyencyą, ktoremu, (iako *Alychać*) z strony Stolicy Apostol-

skiej wszelká deklarowana jest asystencyą, iezeliby Turcy przeciwko Wyspie *Corfu* cokolwiek áttentować mieli. Kárdynał IMé *Corfni* w przeszły wtorek Posła Weneckiego y wizytskich tu przytomnych Ministrów postronnych imieniem Oycá S. *solenissime* częstował. Dnia wczoráyszego tenże *Beatissimus* odprawił *Examen Episcopale*, zkąd wnoszą, że w przyszły tydzień znówu Konfystorz będzie, nie tuszą iednak, żeby który z nich miał na Kárdynałką godność postąpić. Kárdynał IMé *Gotti* we wsi *St. Passeur* nazwaney ciężko na zdrowiu zapadł, dla sprowadzenia którego ztąd lektykę wysłano.

z Florencyi d. 20. Iun. Ciało zesłley Xiężny *Violanta Beatrix* nazwaney á s. p. Wielkiego Xiążęcia Ferdynánda *de Medicis* Máłzonki, w przeszły tydzień exenterowano, gdzie serce icy wyjęto, do Kaplicy S. Wawrzeńca oddano y do grobu wielkich Xiążąt deponowano, ciało zaś z procesyą przy wielkim konkursie z ożnych IchMciow, do OO. Karmelitow transportowano, ktore przedtem na sali przy Pokoiach tycząc zesłley Xiężny z Ko-

z Koroną złotą na głowie y dużym Krzyżem złotym na piersiach, w hábiacie Karmelitáńskim przez kilká czółow wystawione było.

z *Genii d. 21. Iun.* Dnia onegdajszego stánęły tu dwa Gálery Pápiezkie y ná jednym Kárdynał *Abdo Brandini*, á ná drugim znáydował się IMC *X. Biebi*, którym IchMćm Kárdynał *Marini* y *Xiaże Doria* oddawali wizytę. Pómiennione Gálery drugiego dnia ztąd dálej ku *Civita-Vecchia* pod żagle wyszły. Temi dniami przysłała tu wiadomość, że rozboyniczy okręt Algierski, nád przyładowaniem *Catalogue* pewny Okręt nász áttakował, gdzie przy wzáiemnym ostrzeliwaniu kula z nieprzyácielskiej ármáty w prochownią wpadła, Okręt nász zápalilá, przez co Okręt rozsadzono y ludzi niemáło poginęło, á resztę pozostáłych ciż rozboynicy w niewolę pobrałi.

z *Wenecyi d. 24. Iun.* Temi dniami Okręt nász wojenny *St. Perin* názwany *intra spatium* dwóch niedziel z *Corfu* tu stánął, z relacyą, że żegluga dla wielu Bárbaryjskich y ná morzu kráżących rozboyników, bárdzo jest niebezpieczná, iákoż tenże sam Okręt od innych trzech rozboyniczych áttakowany przez długi czas z onemi walczył, ná ostátek, kiedy nieprzyácielskie Okręty od innych posilkowano, do *Pargi* reiterowác się musiał; z ludzi nászych, których wszystkich byłó cztery kompanie, więccey nád 20. nie zginęło, *e converso* nieprzyácielskich żołnierzy niemáło z ármát nászych zabito, á Fregátę jedná całé zruynowano. *Spargitur* také, że Okręty Máltańskie ná Flotillę Turcká nápadzły, miały z nią potyczkę, w ktorej z obu stron ludzi niemáło poległo. W Porcie tutejszym okóło przypobobienia Okrętów, nicustánnie pracują, áby w krotce 24. wielkich Okrętów

woiennych do żeglugi pogotowiú było. Fregát také y Gálery inż gotowych iest znaczna liczbá, á do tego 6. Tys. Woyská oczekiwá tylko ná Ordynans, żeby ná pomienione Okręty siádać.

z Hiszpánii.

z *Sewily d. 20. Iun.* W przeszły poniedziałek stánęli tu dwa kuryerowie, z których przybyciem drugiego dnia zaráz w przytomności Pána wielkie *Consilium*, trwájące do sáмого práwie wieczorá, było, á po zákończeniu onego tychże kuryerów nászad wypráwiono y z. tysiące żołnierzy kommanderowano, którzy nieodwólcnie do Obozu pod *Gibraltar* pomáścić cówá máją. Tym záś 6. tys. do Włoch destynowanym, rowy dáno monderunek y náwybornicy Regimenty do tegoż tránsportu są náznáczone. Wojennych okrętów Angielskich, ktore się z nászemi złączyć máją, pierwszych dni przysztęgo Miesiáca spodziewamy się w *Cádiz*, z kąd rzé do *Gibraltaru* wybiegną. *Spargitur*, że Krol IMC dwóch *Grandes* w ássystencyi Xciu IMC *Don Carlos* do Włoch przydać umyślił. Ciż *Primores* Dworu *seculo* 6. po Národzeniu Páńskim, z pánowania Krolow Gótskich w Hiszpánii swoy wzięli poczátek y názwani byli *Ricci homines*, ktory to tytuł trwáł *ad saeculum* 12. áż się w nástępujące czasy potym przemienił w Tytuł *Grand d'Espagne*. Iedni przez to *Rowo Ricci* rozumicią, iáko by to iedno było co y bogáty, podług pospolitey á dáwney onego wicku signifikacyi, drudzy záś mniemáją, że się imiona Krolow Gótskich náwyęccy kończyły ná *Ricus*, iáko to *Alericus*, *Theodoricus*, *Rodericus*, á ztąd *Ricos homines* tych názwano, którzy iáko ludzie Krolowscy u Krolow w oblubliwym zostáwali reszpekcie. Ci *Grandes d'Espagne* są pewni *Xiażęta*, tak

żnącżą zaszczycący się powagą, że przed Krolew na nakrytą głowę stawała y o bok jego na usłanych krzesłach siadała; jedni z nich z nakrytą głową do Krola mówili, drudzy zaś mowę zaczęli, a trzeci onę skończywszy, głowę nakrywać mogą. Takową godność dziedziectwem na nich y na białą pleć nawet spada, a pod czas cudzoziemcom dobrze zaśluzonym ten tytuł także konferowany bywa, iakoż IMć P. Gráfia de Rothenburg Posła Francuzkiego w roku terażniejszy tąż godnością uregulizowano. Pomienieni *Grandes* za czasów Leonskich, Nawarskich, Arragonskich y Kastylińskich Krolow, którzy w Hiszpanii za Saracenow panowali, wielkie skarby zebrali, y ledwo nie wszystkie dobrą stołowe Krolowskie sobie przywłaszczyli byli, których iednak Henryk III. przy wyjściu *seculi* 14. uśkromił; kiedy albowiem tenże Krol pewnego czasu płaszcz swój w zastawie oddać musiał, chcąc się po polowaniu niespodziewanie y w przedce iedzeniem pościć, pomyślił o tym, iakoby dobrą stołowe. Antecessorom jego wydarte, mógł rekuperować. Ze się zaś większa część tychże *Grandes* wrezydencyi na ten czas Krolowskiej Toledo nazwancy znaydowała, a zjedzszy się, przy dobrej myśli smaczno obiadowali. Henryk III. Krol Hiszpański *incognito* tamże wszedłszy, pilno się przyśluchoł ich rozmowie y ieden się z tego, drugi z inszego chlubił nabyci, w krotce potym Krol chorobę zmysliwszy, wszystkich *Grandes* do siebie konwokował y onym zgromadzonym tęż zadawszy kwestyę, wieleby każdy z nich widział Krolow Hiszpańskich? upewniał, że sam niedawnemi czasy 20. Kastylińskich Krolow razem obaczył, z czego oni dorozumiewając się, iż Krol na tym bankiecie *incognito* podśluchoł, tudzież widząc się mocną y do broni go-

tową wartą obtoczonemi, szli pokorą y wszystkie Zamki y dobrą do Korony należące, Krolowi ustąpili; sami zaś przez dwa miesiące w areście zostać musieli, aż milicyą Krolowską wszystkie Zamki y dobrą odebrała w posiadłość, a od tego czasu władza ich znacznie skrocona została.

z Francyi.

z *Fontainebleau* d. 3. Iulj, Krolowa IcyMć po zesłanym Wojewodzie Ruskim iako bracie babki swoicy, wzięła zaobę pokoiową. Krol IMć temi dniami powróciwszy z polowania *in Consilio bellico* był przytomnym, gdzie *conclusum*, żeby nie tylko przed wyjściem tego Miesiąca, 10. Tys. woyska między Miastem *Dunkirken* y *St. Omar* stągnio obozem, ale też IMć P. Gráfowi *Maurepas* Sekretarzowi *Statu* *in rebus maritimis* daćno ordynans, aby liczną w Okręty wojenne wysłał Eskwadę, któraby *ultimis* tegoż miesiąca pod żagle wyjść mogła. W przeszłą Niedzielę stanął tu kuryer od IMć P. Gráfia de Rothenburg, Posła naszego u Dworu Hiszpańskiego będącego, który oraz iest *Grand d'Espagne* *prima classis*, z tą relacją, że Krol IMć Hiszpański upewnia, iako zawarty z Cesarzem IMcią Traktat, żadnego Krolowi IMći naszemu nie uczyni *prajudicium*, gdyż Krol IMć Hiszpański tego iedynie żąda, aby dobrą harmonią y kointelligencyą z Dworem naszym nic naruszenia zachowana była, wiedząc dobrze, że na szczęście Krolstwa Francuzkiego sukcesja Korony Hiszpańskiej zawisła.

z *Paryża* d. 2. Iulj, Temi dniami stanęli tu niektorzy ludzie od Dworu Kardynała IMći de Polignac, który w Rzymie iest Posłem, sam zaś w krotce tu *redire speratur*. IMć P. Generał *Schulenburg* w Charakterze Posła Krola IMći Duń-

Duńskiego tu zawiatał, który przez kilkadni odpocząwszy do *Fontainebleau* na wyjechać. Wprzeszły tydzień żona pewnego jurysty s. synow powiła, ktorych wszystkich w Kościele S. Kozmy ochrzczono.

z Anglii.

z Hamptencourt d. 5. Iulij, Wprzeszły wtorek IMć P. *Pucci* Sekretarz W. Xcia IMć Florencyi *de satis* Xiężny Icy Mć *Violante* Krolestwu Ich Mćio donioś, zączym w przyszłą Niedzielę Dwor tutejszy żałobę wiać umyslił. Agent Dworu nąszego, który się w Moskwie znayduie, temi dniami Traktat *Commerciorum* między Dworem Moskiewskim y nąszym erggowany, mocą ktoręgo wszelkie záchodzzące differencye zupełnie uspokojono, przez umyslnęgo tu odesłał. Chłop pewny z *Hrabstwa de Berks* dziećię pięcio-letnie Krolestwu Ich Mćiom w tym tygodniu prezentował, które dwa y pułłokci wzrostu w zdłuż mając, jest tak duże, iako y inny dorodny człowiek, a przytym tak mądrą utalentowane siłą, że 260. funtow dźwigać y 100. funtow iedną ręką podnieść może. Ieżeli się przy dalszym ughowá zdrowiu (iakoż rzeczwą y czestwą minę pokazuję) tedy za cząsem podraśtając dawniejszym Olbrzymom z wielu miar podobnym będzie.

z Danii.

z Kopenhagi d. 7. Iulij, Krol IMć wprzeszły wtorek o 9. godzinie po południu w *Glücksstacie* stanął, y drugiego dnia z rana tameczne Cekaży zlustrowawszy, na popisie Regimentu konnego Krolowy Icy Mći był przytomnym, potym zaś w asystencyi całego dworu przez *Rendburg* do *Gottorf* wyjechał, gdzie Krol IMć nieco odpocząwszy do *Coldingen*, a ztamtąd do *Iurlandy* pospieszył, zkad po lustracyi Regimentow obozem stojących, do tutejszey rezydencyi swojej obiecuie bytnąć.

z Szwecyi.

z Sztokholmu d. 5. Iulij, Krolowá Icy Mć ztąd do Zamku rekreacyinego *Vrichstahl* nązwanego *diverit*, Krol IMć zaś pod *Grypsholm* na łowy *in vicinia* tego mieysca założone, wyjechał, zkad powróciwszy w przedsięwziętą do *Kassela* pospieszył drogę. Krol IMć, IMć P. *Gräffa de Horn* Marszałká Scymu przeszłego 4. Tyś: tálerow uregálizował, oprócz innych dowodow wdzięczności, które Stány tutejsze onemu świadczyły. Za wyraźnym ordynansem Krolá IMći w Gdąńsku znaczną kwotę żyta skupować mają, z tey racyi, iż ustawiczne prąwle niepogody ślábą nám dobrego żniwá czynią nądziecie, osobliwie kiedy ożimina do szczeru zginęła.

z Moskwy.

z Stolicy d. 13. Iulij, Temi dniami stanęło tu z *Saxonii* 200. doświadczonych gornikow, ktorych náprzed do *Olonitz* transportowano y 20. rublow każdemu na drogę z Skarbu Carowy Icy Mći wyliczono, zkad częścią do *Sybery*, częścią do *Georgij*, do tamiecznych złotych y srebrnych fundyn sprowadzeni będą.

z Niemiec.

z Wiednia d. 14. Iulij, Oboie Cesarstwo Ich Mć w doskonałym zostając zdrowiu przy innych rozrywkách, częstym polowaniem y strzelaniem do tarczy dywertują się. Posel Turecki przy miáney ostatnim razem audyencyi, Cesarzowi IMći prezentá od Porty Otomańskiej przyślane oddał, iako to: trzy konie máie z Wyspy *Metelin* sprowadzone, osobliwego składu y bogatemi rzadami ustrojone, znaczną kwotę gornostáy, 14. sztuk bogátey máteryi *Stoff* nązwaney, 8. sztuk wybornego ábardzo cienkiego płótná, 8. náczyniá balsamé *de Mecha* nápełnionych, Łuk ieden z 60. strzał złotych y z łaydákíem haftowanym.